

Dosarul nr. 2ra-1685/2022
2-18208541-01-2ra-30112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Brăgaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, O. Cojocaru, M. Anton)

ÎNCHEIERE

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Elionora Danila,
reprezentată de avocatul Cristina Filat,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile
Ciorbă împotriva lui Vasile Danila și Elionora Danila privind încasarea în mod solidar
a datoriei, a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 10 decembrie 2018, Ciorbă Vasile, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Danila Vasile și Danila Elionora cu privire la încasarea în mod solidar a
datoriei rezultate din recipisa datată cu 08 septembrie 2016, a dobânzii de întârziere și
a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 08 septembrie 2016, le-a acordat
pârâților, Danila Vasile și Danila Elionora, un împrumut în sumă de 85 000 de euro,
fiind întocmită o recipisa care dovedește faptul primirii sumei de 85 000 de euro, cu
titlu de împrumut pentru necesitățile familiei cu asumarea obligației de a restitui suma
la data de 07 septembrie 2017.

La finele perioadei stabilite, pârâții nu au restituit suma împrumutată. La data de
29 octombrie 2018, a înaintat pârâților somație, prin care a solicitat restituirea integrală
a împrumutului și a dobânzii de întârziere, care conform calcului la acea dată constituia
11 298,01 de euro.

A solicitat reclamantul încasarea de la pârâți a împrumutului în sumă de 85000 de
euro și a dobânzii de întârziere, calculată la data de 06 decembrie 2018, în sumă de 12
342,47 de euro.

Prin hotărârea din 07 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
cererea de chemare în judecată, a fost admisă integral.

S-a încasat, în mod solidar, de la Danila Vasile și Danila Elionora, în beneficiul
lui Ciorbă Vasile, datoria rezultată din recipisa din data de 08 septembrie 2016 în sumă
de 85 000 de euro, dobânda de întârziere în sumă de 12342,47 de euro, în monedă
națională cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data executării
obligației.

S-a încasat în mod solidar de la Danila Vasile și Danila Elionora, în beneficiul lui Ciorbă Vasile, cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în sumă de 25000 de lei și cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 10 000 de lei.

La 04 noiembrie 2021, avocații Cristina Filat și Ana Constantinov, în interesele apelantei Danila Elionora, au depus cerere de apel prin care au solicitat casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei decizii prin care să fie respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată.

Prin decizia din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Ana Constantinov, în interesele Elionorii Danila și s-a menținut hotărârea din 18 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, la 08 septembrie 2016, Danila Vasile a împrumutat de la Ciorba Vasile suma de 85 000 de euro, pentru necesități familiale și s-a obligat să restituie suma împrumutului până la data de 07 septembrie 2017, fără careva somații. În urma înțelegerii, a fost întocmită și semnată o recipisă anexată la dosar în original (f.d. 25). Totodată, în cadrul ședințelor de judecată reprezentantul lui Danila Vasile a recunoscut că a primit suma de 85 000 de euro de la Ciorba Vasile. Faptul împrumutului s-a probat și în ședința de judecată, nefiind probată restituirea împrumutului.

La 22 noiembrie 2022, Elionora Danila, reprezentată de avocatul Cristina Filat, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 16 iunie 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că cererea de apel a fost examinată în lipsa apelantei și avocatului Cristina Filat, fiind încălcate drepturile Elionorei Danila de a avea acces efectiv la justiție, ultima fiind lipsită de dreptul de a beneficia de un proces echitabil. Decizia din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată și ilegală din motivul că a fost aplicată și interpretată eronat legea materială în raport cu circumstanțele și probele cauzei și nu au fost elucidate toate circumstanțele de fapt și de drept care au importanță pentru soluționarea cauzei.

A mai invocat recurenta că, instanța de apel, dispunând încasarea în mod solidar de la Danila Vasile și Danila Elionora a datoriei rezultată din recipisa din data 08 septembrie 2016 în mărime de 85 000 de euro, și-a întemeiat soluția că faptul împrumutului este probat prin recipisa din 08 septembrie 2016, recipisă necontestată de către Danila Vasile care la rândul său a recunoscut primirea sumei de 85 000 de euro pentru necesități familiale și că la data examinării cauzei între părți s-ar fi ajuns la o înțelegere privind restituirea împrumutului în rate.

A declarat recurenta că instanța de apel eronat a constatat că la data contractării împrumutului, precum și la data scadenței acestuia apelanta Danila Elionora și Danila Vasile se aflau în relații de căsătorie potrivit certificatului de divorț care atestă că căsătoria a fost desfăcută la data 17 octombrie 2018. Astfel, probele anexate la materialele cauzei dovedesc că de fapt foștii soți Danila Vasile și Danila Elionora fiind în căsătorie „de iure” sau separat în fapt încă din anul 2015 când se aflau în SUA, pentru a beneficia de tratament medical.

A relatat că, contractul de împrumut este unul fictiv având menirea să creeze o aparență juridică pentru terți și implică o neconcordanță intenționată între voința reală și voința declarată, care are ca scop ducerea în eroare a terților și anume a recurentei Danila Elionora.

Consideră că, chiar și dacă la materialele cauze este anexată recipisa din 08

septembrie 2016, instanța de apel a ignorat să constate că recipisa dată nu justifică realitatea unei asemenea convenții, în situația în care în prezenta cauză se constată că recipisa litigioasă a fost încheiată fără intenția de a produce efecte juridice.

La 08 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților copia cererii de recurs depusă de Elionora Danila, reprezentată de avocatul Cristina Filat, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.87, vol.2).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 16 iunie 2022, decizia motivată a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la data de 23 septembrie 2022 (f.d. 67, vol. 2).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Elionora Danila, reprezentată de avocatul Cristina Filat, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 22 noiembrie 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Elionora Danila, reprezentată de avocatul Cristina Filat, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Elionora Danila, reprezentată de avocatul Cristina Filat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh